

Häme 4.3.2010 klo 14:32 | päivitetty 3.6.2012 klo 6:14

Lasinpuhaltajien kaarti hiipuu Suomessa

Suomalaisten muotoilijoiden on pian vaikeata löytää päteviä lasinpuhaltajia toteuttamaan ideoita esineiksi. Puhalluspillistä luopuva palkittu lasinpuhaltaja Jaakko Liikanen on luonut taidetta niin Nanny Stillin, Helena Tynellin kuin Markku Pirinkin kanssa.

Venetsiassa kehitetty filigraaniteknikka on erityisesti Jaakko Liikasen mieleen. Sen yksityiskohdissa mestarin työnjälki erottuu. Kuva: YLE / Miki Wallenius

Riihimäen entisen lasitehtaan tiloissa on haikea tunnelma. Pienet lasiuunit ovat vielä kuumina, mutta kevään kuluessa ne kylmenevät.

Lähes 45 vuotta lasin kanssa työskennellyt Jaakko Liikanen joutuu sanomaan hyvästit pitkälle uralleen lääkärin määräyksestä. Käsissä ei ole enää tuntua ja puristusvoimaa. Paranemista ei kuulemma juurikaan ole lupa odottaa.

-Tämä on surullinen asia, ei tästä helpolla luopuisi. Kulut ovat omassa lasiyhtössä sen verran suuret, että jos en pysty tekemään töitä täyspainoisesti, niin ei kannata jatkaa, pohtii Liikanen kipeitä käsiään katsellen.

Nimimuotoilijoiden luottopelaaja

Jaakko Liikasen ammattitaitoon ovat monet maamme eturivin muotoilijat ja suunnittelijat turvautuneet luodessaan uniikkeja taide-esineitä.

Näitä taiteilijoita ovat Nanny Still, Oiva Toikka, Helena Tynell, Erkki Tapio Siironen, Vesa Varrela, Markku Piri, Pertti Metsälampi ja Risto Matti Ratia.

Suomessa on jäljellä enää puolenkymmentä huippuluokan lasinpuhaltajaa, jotka ovat kehitelleet muotoilijoiden ideoiden pohjalta uusia tekniikoita ja tehneet mahdottomasta mahdollista.

Jaakko Liikasen mukaan on vaativaa tehdä muiden ideoista lasiesineitä. Siinä kysytään rautaista ammattitaitoa.

- On oltava utelias, kärsivällinen ja mukautuvainen, kun suunnittelija on siinä vieressä koko ajan höpöttämässä omiaan, mestari naurahtaa.

Useat nykypäivän studiolasin puhaltajat tekevät omia töitään. Liikasen taidoille on ollut kysyntää, kun muotoilijat ovat halunneet luoda jotain lasista.

- Kun toteuttaa omia ideoitaan, niin puhaltaja miettii jo siinä ohessa miten jokin asia tehdään. Pelkällä suunnittelijalla ei näitä rajoituksia ole. Niinpä puhaltaja joutuukin monesti koviille miettiessään miten jokin vaihe voidaan käytännössä valmistaa, kuvailee Liikasen muotoilijan luovana apulaisena olemista.

Uran alku ja loppu samassa paikassa

Jaakko Liikasella on ikää 61 vuotta. Useasti palkittu mestari ehti kerätä ammattitaitoa tehtaissa ja pajoissa ympäri Suomea.

Nyt ympyrä on sulkeutumassa, sillä Kuusamosta Riihimäelle saapunut nuori mies näki ensimmäisen kerran kuumaa lasia samoissa tiloissa, joissa hänen oma yrityksensä JL-Lasi Oy nykyisin sijaitsee.

- Siinä mielessä on kyllä hienoa lopettaa tähän juuri tässä.

Lähteet:YLE Häme / Miki Wallenius